

วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 เกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ซึ่งมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือวิธีการรวบรวมข้อมูล และเสนอวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 มีความแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยประชากร 2 กลุ่ม โดยใช้ตารางของ เครจซี และ มอร์แกน (Krcjcie and Morgan, 1970)

1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม (มพชส.) สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 จากจำนวนผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 102 คน ได้จำนวนตัวอย่างประชากร 86 คน

2. กลุ่มอาจารย์ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นครู อาจารย์ ที่ปฏิบัติการสอน อยู่ในโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ จากจำนวนอาจารย์ทั้งหมด 1,835 คน ได้จำนวนตัวอย่างประชากร 320 คน

รวมจำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งสองกลุ่ม 406 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ในโรงเรียนเกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 จัดแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาปัจจุบัน และวุฒิทางการศึกษา โดยใช้คำถามแบบตรวจสอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน 3 แบบ รวม 45 ข้อ ได้แก่

1. ผู้นำที่ยึดสถาบันเป็นหลัก 15 ข้อ
2. ผู้นำที่ยึดบุคคลเป็นหลัก 15 ข้อ
3. ผู้นำที่ยึดการประสานประโยชน์เป็นหลัก 15 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

โดยมีเกณฑ์ให้ผู้ตอบพิจารณา ดังนี้

0	หมายความว่า	พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารที่แสดงออกมาไม่มีปรากฏ
1	หมายความว่า	พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารที่แสดงออกมาให้เห็นน้อยที่สุดหรือไม่บ่อย
2	หมายความว่า	พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารที่แสดงออกมาให้เห็นน้อยหรือไม่บ่อย
3	หมายความว่า	พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารที่แสดงออกมาให้เห็นมากหรือไม่บ่อย
4	หมายความว่า	พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารที่แสดงออกมาให้เห็นมากที่สุดหรือไม่บ่อยที่สุด

การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาจากตำรา เอกสารการวิจัยต่าง ๆ ในเรื่องแบบภาวะผู้นำ และได้พิจารณายึดหลักการ โดยใช้ทฤษฎีพฤติกรรมทางสังคมขององค์กร ตามแนวความคิดของ เกทเซลส์ และ กูบา (Getzels and Guba) ซึ่ง โรเบิร์ต ที โมเซอร์ (Robert F. Moser) ได้นำมาจำแนกแบบภาวะผู้นำออกเป็น 3 แบบ คือ ผู้นำที่ยึดสถาบันเป็นหลัก ผู้นำที่ยึดบุคคลเป็นหลัก ผู้นำที่ยึดการประสานประโยชน์เป็นหลัก
2. ผู้วิจัยได้ร่วมกับรองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เลือกใช้แบบสอบถามที่ กสานต์ วัฒนชานนท์ ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มาใช้สอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามพร้อมทั้งสื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ถึงผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 โดยได้แจ้งวัตถุประสงค์พร้อมคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้รวบรวมแบบสอบถามส่งคืนทางไปรษณีย์จำนวนหนึ่ง และผู้วิจัยไปขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองอีกจำนวนหนึ่ง รวมได้แบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 77 ชุด จากจำนวน 86 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.53 และแบบสอบถามของอาจารย์ 287 ชุด จากจำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 89.69 (ดูรายชื่อของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในภาคผนวก)

รวมแบบสอบถาม ที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่มที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 406 ฉบับ ได้รับคืนและใช้เป็นแบบสอบถามการวิจัยจำนวน 364 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.66

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประเภทประชากร	ส่งไป	ได้รับคืน	แบบสอบถามที่สมบูรณ์	ร้อยละ
กลุ่มผู้บริหาร	86	77	77	89.53
กลุ่มอาจารย์	320	287	287	89.69
รวม	406	364	364	89.66

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีประมวลผลข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Package for the Social Science Version x) ที่ศูนย์สารสนเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์เกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน วิเคราะห์โดยการทดสอบค่า ที (t-test)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย